

UTRECHT

‘Schriekelijk onweer’ in Domstad

Middenschip herrijst tussen kerk en toren

‘De hemel stond gedurig in licht en vlam.’ Zo beschrijft de *Oprechte Haarlemse Courant* de tornado die in 1674 een groot deel van de Utrechtse Domkerk wegvaagde. Het blad meldt dat in een kwartier tijd schoorstenen, daken, gevels en torens in de hele stad werden weggevaagd (rechts). De storm was zo hevig dat het ‘velen van een aardbeving heeft doen spreken’. De schade is natuurlijk allang hersteld, maar een element in het Utrechtse stadsbeeld herinnert nog steeds aan de avond van 1 augustus 1674: het gat tussen de Domtoren en de Domkerk.

Dit jaar wordt het 750-jarig bestaan van de Dom gevierd. In 1254 werd door bisschop Hendrik van Vianen de eerste

steen gelegd voor de nieuw te bouwen St. Maartenskerk. Deze gotische kerk moest de elfde-eeuwse Romaanse Dom van Adelbold vervangen, die bij een stadsbrand in 1253 zwaar was beschadigd. Met de bouw van de toren werd begonnen in 1321, en ruim zestig jaar later werd de top bereikt. De 112 meter hoge vrijstaande toren was in het toen nog lege landschap altijd van grote afstand te zien en vormde voor reizigers destijds – en ook nu nog – een belangrijk oriëntatiepunt. Maar er volgde kritiek op de hoge bouwkosten van zowel de toren als de kerk. Deze protesten hadden invloed op de verdere bouw. Ongeveer twee derde van de stichtingskosten moest worden opgebracht door de gelovigen zelf, via giften en aflaten, maar door de veranderende sociale structuur waarin de burgerij machtiger werd ten koste van de geestelijkheid, droogde de inkomensstroom langzaam op. Toen in 1517 het middenschip van de kerk eenmaal was voltooid

HET UTRECHTS ARCHIEF (BOVEN); WWW.DERODE3D.NL

(onder), was er bespaard op steunberen en luchtbogen: de constructie was ver beneden de maat en de tornado kon het middenschip wegvagen.

Deze zomer wordt het gat tussen toren en kerk tijdelijk gedicht. Met 260 ton steigerpijp, zo'n twintig kilometer in lengte, worden de contouren van het middenschip in de originele omvang hersteld. Ga voor meer informatie naar www.750jaardomkerk.nl.

